

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 22 DÉCEMBRE 1925.

Proposition de loi modifiant la loi du 15 août 1923 sur la milice (1).

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION SPÉCIALE (2), PAR M. BERLOZ.

MESSIBURS,

La proposition de loi, pour l'octroi du sursis illimité, ampute l'article 10, après les mots « qui le sollicite », du membre de phrase suivant : « pour autant qu'indépendamment du salaire du milicien le revenu global des membres de sa famille vivant sous le même toit et formant un seul ménage ne soit pas supérieur au double du minimum du revenu partiellement exonéré de l'impôt ».

Toutes les familles nombreuses, quel que soit leur degré de fortune et le rang social qu'elles occupent, sont traitées de la même manière. On ne fait plus aucune distinction.

Lors du vote de la loi du 15 août 1923, le Parlement a cependant nettement marqué sa volonté de n'accorder sa protection qu'aux familles nécessiteuses. La question a fait l'objet d'un débat très net. On voudrait aujourd'hui faire profiter du sursis illimité les fils des familles riches aussi bien que ceux des familles pauvres.

Une très grande prudence s'impose quand on touche au principe du service général. Si c'est pour alléger les charges d'une famille pauvre, la dérogation se comprend. Il n'en est plus de même s'il s'agit d'une famille riche.

Dans la pratique, le texte de l'article 10 a donné lieu à diverses interprétations.

(1) Proposition de loi, n° 22 (Session extraordinaire de 1925).

(2) La Commission spéciale, présidée par M. Pirmez, était composée de :

a) Des membres de la Commission de la Défense Nationale : MM. Berloz, Buyl, de Burlet, de Géradon, Delacolette, Devèze, Ernest, Fieullieu, Goffaux, Hoen, Huyshauwer, Mansart, Marck, Mathieu, Missiaen, Pierco, Richard, Samyn, Theelen, Vandemeulebroucke et Van Hoeck.

b) De six membres nommés par les Sections : MM. Bouchery, Piérard, Goffaux, Winandy, Petit et Melckmans.

Beaucoup l'avaient compris en ce sens que le sursis illimité devait être accordé au premier fils des familles nombreuses qui le demandait, même si d'autres enfants avaient bénéficié de l'exemption pour un autre motif. Mais, sur appel du ministère, la jurisprudence fut changée.

Du moment qu'un des fils avait obtenu le sursis pour n'importe quelle cause, un autre de la même famille ne pouvait plus invoquer la condition de famille nombreuse pour être exempté à son tour. Des controverses ont surgi. Une précision était, aux yeux des opposants à la thèse du ministère, nécessaire. Ils ont prétendu que selon toute justice c'est leur interprétation qui devait être admise. La proposition de loi leur donne satisfaction.

Pour répondre à des appréhensions qui se sont produites, au cours de la discussion, au sujet de la multiplication des sursis qui pourrait résulter de la mise en pratique de la proposition de loi, la Commission a demandé à l'honorable Ministre de la Défense Nationale quel était le nombre des sursis illimités en vertu de l'article 10 et s'il n'aurait pas pour conséquence si on étend la possibilité de ces sursis de rendre inopérant l'article 57 en faisant tomber le nombre des désignations en dessous du chiffre de 49,500.

De la réponse communiquée, il résulte que les sursis illimités accordés en vertu de l'article 10 ont été en 1923 de 18,574, en 1924 de 15,957 et en 1925 de 12,121 ; que les libérations de service octroyées en application de l'article 57 s'élèvent en 1925 à 4,668.

L'honorable Ministre de l'Intérieur et de l'Hygiène fera connaître sous peu la répercussion qu'aurait sur la classe de 1927, l'application de la proposition Heyman.

Dans le cas où la proposition Heyman serait votée, le nombre des sursis allant en décroissant d'année en année, il est probable que cela n'empêcherait pas l'article 57 de produire tous ses effets. La Commission l'a néanmoins rejetée par parité de voix, 7 contre 7, ne voulant pas toucher au principe du service général qui est l'âme de la loi.

La Chambre sera juge du vote qu'elle aura à émettre.

Le Rapporteur,

EUGÈNE BERLOZ.

Le Président,

MAURICE PIRMEZ.

(1)

(N° 97)

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 22 DECEMBER 1925.

Wetsvoorstel tot wijziging van de militiewet van 15 Augustus 1923 (1).

VERSLAG

NAMENS DE BIJZONDERE COMMISSIE (2), UITGEBRACHT
DOOR DEN HEER BERLOZ.

MIJNE HEEREN,

Het wetsontwerp tot verleening van het onbeperkt uitstel, doet van artikel 10, na de woorden « die het aanvraagt » de volgende zinsnede wegvalLEN : « in zoo-ver als, afgezien van het loon van den militieplichtige, het globaal inkomen der leden van zijn familie die dezelfde woning betreft en eenzelfde gezin uitmaakt, niet het dubbel van het van de belasting op het inkomen gedeeltelijk vrijgestelde minimum overschrijdt ».

Alle talrijke gezinnen, wat hun vermogen en de plaats die zij in de maatschappij bekleeden ook zijn, worden op dezelfde wijze behandeld. Men maakt geen enkel onderscheid meer.

Toen de wet van 15 Augustus 1923 goedgekeurd werd, heeft het Parlement zijn wil om zijn bescherming slechts aan de behoeftige gezinnen te verleenen, duidelijk tot uiting gebracht. Het vraagstuk gaf aanleiding tot een zeer duidelijke bespreking. Men zou heden het onbeperkte uitstel willen uitbreiden tot de zones van de rijke evenals tot die der arme familiën.

(1) Wetsvoorstel, n° 22 (Buitengewone zittijd 1925).

(2) De Bijzondere Commissie, voorgezeten door den heer Pirmez, was samengesteld uit de :

a) *Leden van de Commissie voor de Landsverdediging* : de heeren Berloz, Buyl, de Burlet, de Géradon, Delacolette, Devèze, Ernest, Fieullien, Goffaux, Hoen, Huysbawer, Mansart, Marck, Mathieu, Missiaen, Pierco, Richard, Samyn, Theelen, Vandemeulebroucke en Van Hoeck.

b) *Zes leden door de Afdeelingen aangesteld* : de heeren Bouchery, Piérard, Goffaux, Winandy, Petit en Melckmans.

Men moet zeer voorzichtig zijn als men raakt aan het principe van den algemeenen dienst. Men kan de afwijking begrijpen als het er op aankomt de lasten eener arme familie te verlichten. Het is hetzelfde niet als het een vermogend gezin betreft.

In feite heeft de tekst van artikel 10 aanleiding gegeven tot verschillende uitleggingen. Velen hadden het zoo begrepen dat het onbeperkt uitstel aan den eersten zoon eener talrijke familie, die zulks aanvraagt, moest verleend worden, zelfs als andere kinderen de vrijstelling bekomen hadden om andere redenen. De Regeering stelde beroep in en de rechtspraak werd gewijzigd.

Had een zoon uitstel bekomen voor het is gelijk welke reden, dan mocht een andere zoon derzelfde familie niet aanvoeren dat hij tot een talrijk gezin behoorde om op zijne beurt vrijgesteld te worden. Er rezen betwistingen op. De tegenstanders van het standpunt der Regeering vonden het noodig de kwestie te verduidelijken. Zij beweerden dat hunne uitlegging naar billijkheid moest aangenomen worden. Het wetsvoorstel schenkt hun voldoening.

Om te antwoorden aan de bezorgdheid die zich voordeed tijdens de besprekking aangaande de vermeerdering der aanvragen tot uitstel die zou kunnen ontstaan uit de verwezenlijking van het wetsvoorstel, heb ik, gedurende de vergadering der Commissie, den heer Minister van Landsverdediging gevraagd mij het aantal mede te delen van de onbeperkte uitstellen verleend krachtens artikel 10 en mij te zeggen of de uitbreiding van de mogelijkheid om onbeperkte uitstellen te bekomen, niet voor gevolg zou hebben de uitwerking van artikel 57 op te heffen door het aantal der aanwijzingen voor den dienst te doen dalen onder het cijfer van 49,500.

Uit het antwoord blijkt dat in 1923, krachtens artikel 10 aan 18,574 jongelingen een onbeperkt uitstel wordt verleend, in 1924 aan 15,987 en in 1925 aan 12,421; en dat de vrijstellingen, luidens artikel 57, 1,668 gevallen bedragen in 1925.

De achtbare Minister van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid zal ons eerlang de gevolgen laten kennen, welke de toepassing van het voorstel-Heyman voor de klas van 1927 hebben zou.

In geval het voorstel-Heyman wordt goedgekeurd, en mits het getal dergenen die een uitstel bekomen van jaar tot jaar vermindert, zal dit waarschijnlijk gansch de uitwerking van artikel 57 niet verhinderen. De Commissie heeft niettemin het voorstel verworpen bij staking van stemmen — 7 tegen 7 — daar men niet raken wilde aan het beginsel van den algemeenen dienstplicht, de ziel eigenlijk der wet.

De Kamer zal oordeelen welke stemming zij uitbrengen moet.

De Verslaggever,

Eug. BERLOZ.

De Voorzitter,

M. PIRMEZ.